

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«УХВАЛЕНО»

Вченою радою Запорізького
державного медичного університету
Протокол № 5 від 14.12.2019

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Запорізького державного
медичного університету, професор
 Ю. М. Колесник
«14» 12 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення навчально-педагогічної практики
здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у
Запорізькому державному медичному університеті

ВВЕДЕНО В ДІЮ

ухваленням Вченої ради Запорізького
державного медичного університету
№ 558 від 18.12.2019 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Це Положення розроблене відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2016 р. № 261. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої у ЗДМУ здійснюється на основі ліцензії МОН України (накази МОН України «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні» від 18.05.2016 № 523, від 11.11.2016 № 1491л, від 24.03.2017 № 60-л).

1.1. Положення про навчально-педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Запорізькому державному медичному університеті (далі – Університет) регламентує порядок і форми проходження навчально-педагогічної практики аспірантами денної, вечірньої та заочної форм навчання, а також здобувачами, прикріпленими до кафедр ЗДМУ для проходження освітньо-наукової програми аспірантури. Щодо всіх цих груп здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії надалі в Положенні вживатиметься слово «аспірант».

1.2. Навчально-педагогічна практика на третьому (освітньо-науковому) рівні освіти є обов'язковою складовою професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності аспірантів і включає в себе ознайомлення із плануванням та організацією навчального процесу на кафедрі та із документацією, яка його регламентує, викладання спеціальних дисциплін, організацію освітньої діяльності студентів, навчально-методичну роботу.

1.3. Організатором навчально-педагогічної практики, а також базою для її проходження аспірантом є кафедра, за якою він закріплений. Крім того, аспірант може проходити практику на інших кафедрах Університету та аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти.

1.4. Порядок, форми проходження й тривалість практики визначаються навчальними планами підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

2.1. Метою навчально-педагогічної практики є набуття практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисципліни за профілем своєї спеціальності у закладах вищої освіти після отримання освітньо-наукового рівня PhD.

2.2. Завданнями навчально-педагогічної практики є:

- ознайомлення аспірантів із основними підходами й методами викладання дисциплін зі спеціалізації, за якою виконується дисертаційне дослідження;
- формування та подальший розвиток у аспірантів умінь і навичок науково-педагогічного працівника, зокрема, здобуття комунікативних компетентностей, необхідних для читання лекцій, проведення практичних і лабораторних занять за науковим фахом, застосування новітніх медичних або фармацевтичних технологій та сучасного обладнання у навчанні;
- культивування в аспірантів креативного, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- формування в аспірантів потреби у підвищенні власної науково-педагогічної кваліфікації;
- опанування аспірантами навичок та вмінь у галузі організації науково-дослідної роботи студентів.

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Зміст навчально-педагогічної практики аспіранта передбачає:

- ознайомлення із плануванням та організацією навчального процесу на кафедрі та в університеті, із документацією, яка регламентує навчальний процес;
- вивчення науково-теоретичних і навчально-методичних основ викладання дисциплін, у руслі яких виконується дисертаційне дослідження аспіранта;
- відвідування лекційних, практичних та лабораторних занять свого наукового керівника та/або інших висококваліфікованих фахівців кафедри;
- навчально-методична робота (підготовка до практичних, семінарських, лабораторних занять, написання методичних розробок, укладання тестових завдань із дисципліни тощо);
- самостійне проведення лекційних, лабораторних, практичних занять або фрагментів занять;
- ознайомлення з організацією науково-дослідної роботи студентів на відповідній кафедрі, участь в організації роботи студентських наукових гуртків;
- участь у підготовці і проведенні наукових заходів для молодих науковців, аспірантів та студентів: семінарів, круглих столів, конференцій.

3.2. Навчально-педагогічна практика аспіранта включає активну та пасивну складові.

3.2.1. ПАСИВНА СКЛАДОВА передбачає відвідування семінарських, практичних занять і лекцій з урахуванням спеціалізації кафедри та напряду наукового дослідження аспіранта, їх обговорення.

3.2.2. АКТИВНА СКЛАДОВА включає самостійне проведення аспірантами практичних занять (фрагментів занять), читання лекцій (або

фрагментів лекцій) у контексті наукового дослідження та наукових інтересів аспіранта.

3.3. Конкретний зміст навчально-педагогічної практики аспіранта визначається кафедрою з урахуванням стажу й здобутого аспірантом досвіду роботи у закладі вищої освіти, науковим напрямом дослідження та безпосередніми завданнями кафедри.

3.4. Керівником навчально-педагогічної практики аспіранта є його науковий керівник, який несе відповідальність за організацію практики в межах годин, передбачених за наукове керівництво. У разі, якщо науковий керівник не може здійснювати керівництво практикою аспіранта, йому кафедрою призначається інший керівник практики. Академічне навантаження, яке виконує аспірант під час активної педагогічної практики, зараховується керівникові, що викладає певний курс і контролює якість його викладання аспірантом (присутність керівника на заняттях обов'язкова).

3.5. Аспіранти заочної форми навчання можуть проходити навчально-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти згідно з укладеними між ЗВО договорами.

3.6. Навчально-педагогічна практика може бути проведена в університеті, що направив аспіранта на цільове навчання, за умови погодження з кафедрою Університету, до якої аспірант прикріплений, та відповідного клопотання навчального закладу, де буде проводитись практика.

3.7. Програма навчально-педагогічної практики обговорюється й затверджується на засіданні кафедри, до якої прикріплений аспірант.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

4.1. Безпосередній контроль за навчально-педагогічною практикою аспіранта здійснюють його науковий керівник та викладач дисципліни, за якою відбувається практика. Аспірантам заочної форми навчання, які проходять

практику в інших закладах вищої освіти, керівник практики призначається кафедрою, на якій вони проходять навчально-педагогічну практику.

4.2. За підсумками проходження навчально-педагогічної практики аспірант подає до відділу аспірантури щоденник проходження навчально-педагогічної практики аспіранта, підписаний науковим керівником, завідувачем кафедри й куратором практики – викладачем дисципліни «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі».

4.3. Оцінка за навчально-педагогічну практику виставляється науковим керівником у індивідуальний навчальний план аспіранта.

4.4. Аспіранти, які працюють за сумісництвом на науково-педагогічних посадах у межах Університету, звільняються від навчально-педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданого їй відповідно заповненого щоденника проходження навчально-педагогічної практики аспіранта.

4.5. Аспіранти заочної форми навчання, які проходять навчально-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти, здають за її підсумками належно заповнений щоденник практики, підписаний керівником практики й завідувачем кафедри.

4.6. Аспіранти, які з поважних причин не змогли пройти навчально-педагогічну практику в запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою.

5. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПРАКТИКАНТА

5.1. Аспірант має право:

- отримувати консультації від керівника практики, викладачів кафедри з усіх питань проведення навчально-педагогічної практики;
- користуватися навчально-методичними та науковими матеріалами кафедри, які можуть бути корисними при підготовці й проведенні занять.

5.2. Аспірант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання педагогічної практики, визначені кафедрою; виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;
- виконувати Статут Університету, Правила внутрішнього розпорядку Університету, розпорядження деканату, рішення кафедри;
- своєчасно подати науковому керівнику звіт про виконання програми педагогічної практики.

5.3. Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план, і згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р., підлягає відрахуванню.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

6.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

6.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником або іншим викладачем (див. п. 3.4.), які:

- забезпечують організацію, планування та облік результатів практики;
- узгоджують із аспірантом загальний графік проведення практики, його місце в системі наукової й навчальної діяльності аспіранта;
- добирають тематику занять і навчальні групи для проведення асистентської педагогічної практики;
- надають методичну допомогу в плануванні та організації навчально-педагогічної роботи аспіранта;
- контролюють роботу аспіранта на аудиторних заняттях та в інші видах його роботи зі студентами, вживають заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;

– заповнюють розділ «Висновок керівника практики про роботу аспіранта» у щоденнику навчально-педагогічної практики аспіранта й виставляють оцінку за проходження ним навчально-педагогічної практики.